

Datum
2018-12-05
Adress
August Palms Plats 1
Diarienummer
STK-2018-925

Yttrande

Till
Utbildningsdepartementet

Remiss från Utbildningsdepartementet - En andra och en annan chans - ett komvux i tiden (SOU 2018:71) U2018/03652/GV

Kommunstyrelsen delar i huvudsak utredningens analys gällande vuxenutbildningen, dess förutsättningar och uppdrag och anser utifrån detta att det finns behov av förändringar i vuxenutbildningens regelverk. Därmed ställer sig kommunstyrelsen bakom huvuddelen av de i slutbetänkandet framlagda förslagen och lämnar följande kommentarer på valda delar.

Yttrande

4.2.1 Brister när det gäller studiefinansiering för elever inom särvux

Kommunstyrelsen ser det som angeläget att det skapas ett överskådligt och tydligt system som säkerställer samma möjligheter till studiefinansiering för elever inom särvux oavsett var i landet man bor.

4.3 Behov av stöd i vuxenutbildningen

Kommunstyrelsen anser att rätten till särskilt stöd för elever inom vuxenutbildningen bör förtydligas och regleras på liknande sätt som för elever i grund- och gymnasieskolan.

5.13.2 Ändringar i skollagens prioriteringsregler

5.13.3 Ändringar i vuxenutbildningsförordningens urvalsregler

5.13.4 Nya regler om urval inom regionalt yrkesvux

5.13.5 Urvalsregler inom särvux

Kommunstyrelsen tillstyrker de av utredningen föreslagna förändringarna i skollagen, förordningen om vuxenutbildning samt förordningen om statsbidrag för regional yrkesinriktad vuxenutbildning. Samtidigt ser kommunstyrelsen att formuleringen ”störst behov av utbildning” kan ge stort utrymme för tolkningar. Därför är det av yttersta vikt att Skolverket ges i uppdrag att, i god tid innan ikraftträdande av nya urvalsregler, ta fram tolkningsanvisningar och stödmaterial att använda vid antagning till utbildning.

Kommunstyrelsen vill också påtala att antagningsarbetet utifrån föreslagna urvalsregler med största sannolikhet kommer att bli betydligt mer resurskrävande än idag.

8.12.6 Betygsrätt ska vara en förutsättning för överlämnande av komvux på entreprenad

Kommunstyrelsen anser att krav på betygsrätt för att bedriva vuxenutbildning på entreprenad kan vara en kvalitetsfaktor, bland annat genom att anordnare av vuxenutbildning på entreprenad då skulle vara direkt föremål för Skolinspektionens tillsyn, och också bidra till en ökad likvärdighet mellan de olika sätt på vilka vuxenutbildning kan bedrivas.

Kommunernas uppföljning av utbildning på entreprenad kan stärkas. Krav på betygsrätt, och att utbildningsanordnaren därmed står under Skolinspektionens tillsyn, kan inte ersätta kommunernas eget uppföljningsarbete. Istället handlar det om att sammantaget förstärka uppföljnings- och kvalitetsarbetet. I sammanhanget vill kommunstyrelsen också markera det ansvar som måste åläggas såväl enskilda utbildningsanordnare som branschen som helhet att verka för god kvalitet i utbildningen.

8.12.11 Studiestöd i vissa fall

Kommunstyrelsen anser att konsekvenserna av att göra viss utbildning motsvarande komvux studiestödsberättigande är otillräckligt analyserade. Som exempel kan nämnas att det i betänkandet förs ett resonemang kring statens respektive arbetslivets ekonomiska ansvarstagande, däremot berörs inte hur ett sådant system skulle kunna komma att påverka den enskilde. Det finns en risk med att göra viss utbildning motsvarande komvux studiestödsberättigande. Det kan innebära att företag hänvisar till utbildning med studiestöd istället för att erbjuda kompetensutveckling inom ramen för en anställning med bibehållen lön och på så sätt lägger över ett ökat ekonomiskt ansvar på den enskilde. Kommunstyrelsen anser inte att utbildning motsvarande komvux ska kunna berättiga till studiestöd.

9.2.1 Särvox upphör som egen skolform och blir en del av komvux

Alla vuxna, som är i behov av utbildning, ska genom vuxenutbildningen stödjas och stimuleras i sitt lärande och ges möjlighet att utifrån sina behov och förutsättningar utveckla sina kunskaper och sin kompetens i syfte att stärka sin ställning i arbets- och samhällslivet samt främja sin personliga utveckling. Kommunstyrelsen förespråkar en sammanhållen vuxenutbildning som tar hänsyn till att en och samma person kan ha mycket olika förutsättningar och behov inom olika kunskapsområden.

9.2.7 Utbildning inom särskild utbildning görs tillgänglig för fler

Kommunstyrelsen kan se att det sannolikt finns personer utan dokumenterad utvecklingsstörning eller förvärvad hjärnskada som för sin kunskapsutveckling skulle ha nytta av att tillåtas delta i särskild utbildning. Kommunstyrelsen anser dock att det beslutsfattande och det ansvar, som enligt förslaget skulle åläggas rektor, kan vara mycket svårt att hantera i praktiken. Därmed måste frågan utredas ytterligare.

9.4.4 Utredningens överväganden

Då målgruppen för särskild utbildning, trots genomförd yrkesutbildning, ofta har svårt att etablera sig på arbetsmarknaden finns ett behov av särskild uppföljning av all yrkesutbildning inom särskild utbildning på gymnasial nivå. Uppdraget för sådan uppföljning bör ligga på Skolverket.

9.7.1 Fortsatta studier vid komvux

Det är viktigt att information om möjligheterna till högskolestudier och studier vid yrkeshögskola för individer med intellektuell funktionsnedsättning förtydligas.

11.11.2 Krav på samverkansavtal för att erhålla statsbidrag

Kommunstyrelsen ser regionalt yrkesvux som en viktig del i arbetslivets kompetensförsörjning. Det är rimligt att planering och dimensionering av yrkesutbildningen utgår från en analys av det regionala kompetensbehovet och att en samordning sker mellan kommuner. Samtidigt är det viktigt att det lokala perspektivet inte helt åsidosätts. Förankring i det lokala arbetslivet är ofta av stor betydelse för genomförandet av utbildning, inte minst gällande utbildningens arbetsplatsförlagda delar. Det är också tydligt att kompetensbehovet kan variera stort mellan de samverkande kommunerna. De regionala behovsanalyser som genomförs av regionalt utvecklingsansvariga (RUA) och Arbetsförmedlingen måste oftast kompletteras med lokala eller delregionala analyser.

Kommunstyrelsen ser att en väl fungerande samverkan mellan kommuner, regionalt utvecklingsansvariga och Arbetsförmedlingen är av stor vikt. Samtidigt vill kommunstyrelsen framhålla att regionalt yrkesvux i grunden är ett kommunalt ansvar och att det är de samverkande kommunerna som efter samråd med nämnda aktörer ansöker om de riktade statsbidragen.

Därav bör initiativet till samråd också ligga på de samverkande kommunerna.

Regelverket kring regionalt yrkesvux ger utrymme för tolkningar och möjligheter för att utforma samverkan på olika sätt. Detta ses inte som något problem. Istället är det nödvändigt att samverkan kan anpassas efter de olika förutsättningar som finns i olika delar av landet. Samtidigt är det viktigt att samverkan formaliseras så att gemensamt mål och syfte, ansvarsfördelning och roller blir tydligt.

12.6 Utredningens bedömning – behov finns men förutsättningarna måste redas ut först

Kommunstyrelsen ser idag inget behov av riksrekryterande yrkesutbildningar inom komvux och sårvox men har inget att invända emot att frågan utreds ytterligare.

Ordförande

.....
Katrín Stjernfeldt Jammeh
.....

Sekreterare

.....
Anna-Lena Alnerud
.....

Sverigedemokraterna avser inkomma med ett särskilt yttrande.

Protokollsutdrag

Sammanträdestid	2018-12-05 kl. 13:00-13:35
Plats	Sessionssalen, stadshuset
Beslutande ledamöter	Katrin Stjernfeldt Jammeh (S) (Ordförande) Torbjörn Tegnhammar (M) (2:e vice ordförande) Rose-Marie Carlsson (S) Mubarik Mohamed Abdirahman (S) Emma-Lina Johansson (V) Anders Skans (V) Märta Stenevi (MP) Håkan Fäldt (M) Helena Nanne (M) Roko Kursar (L) Magnus Olsson (SD) Anders Olin (SD) Elin Kramer (S) ersätter Andréas Schönström (S) (1:e vice ordförande)
Ej tjänstgörande ersättare	Anders Rubin (S) Mediha Ahmadi Pir Hosseinian (S) Nils Anders Nilsson (S) Frida Trollmyr (S) Sadiye Altundal (V) Måns Berger (MP) Charlotte Bossen (C) Sara Wettergren (L) Nima Gholam Ali Pour (SD) Rickard Åhman Persson (SD)
Övriga närvarande	Sedat Arif (S) (Kommunalråd) Andreas Norbrant (Stadsdirektör) Tomas Barring (Chefjurist) Per-Erik Ebbeståhl (Avdelningschef) Jan-Åke Troedsson (Ekonomidirektör) Anna Westerling (Budgetchef) Nicklas Sjöqvist (Presschef) Jan Haak (Planeringsdirektör) Karin Ringman-Ingvarsson (Kanslichef) Eva-Marie Tancred (Ärendekoordinator) Pernilla Mesch (Sekreterare) Anna-Lena Alnerud (Sekreterare)
Underskrifter	Sekreterare ..... Anna-Lena Alnerud Ordförande ..... Katrin Stjernfeldt Jammeh Justerande ..... Torbjörn Tegnhammar

Utses att justera	Torbjörn Tegnhammar
Justeringen	2018-12-17
Protokollet omfattar	§371

§ 371 Remiss från Utbildningsdepartementet - En andra och en annan chans - ett komvux i tiden (SOU 2018:71)

STK-2018-925

Sammanfattning

Komvuxutredningen har här lämnat sitt slutbetänkande *En andra och en annan chans – ett komvux i tiden* där uppdraget har varit att undersöka behovet av förändringar i kommunal vuxenutbildning (komvux) och särskild utbildning för vuxna (särvux). Ambitionen är att komvux utvecklas till att inte endast inriktas på dem som behöver en andra chans utan också är tillgänglig för dem som behöver en annan chans, ett livslångt lärande.

I betänkandet föreslås att:

- Skollagen förtydligas så att det framgår att komvux utgör en del i arbetsmarknadens kompetensförsörjning och förberedelser för fortsatta studier.
- Urvalsreglerna till komvux ändras så att det inte längre är den med minst utbildning som ska ha förtur utan det är individer med störst behov av utbildningen som ska ha förtur vid urval.
- Gymnasieskolans sex studieförberedande program slås ihop och blir tre bredare studieområden på komvux och gymnasiearbetet ersätts av ett bredare komvuxarbete.
- En del lärosäten bör erbjuda en profilering mot komvux i sin lärarutbildning.
- Särvux blir en del av komvux och byter namn till särskild undervisning.
- Personer med intellektuell funktionsnedsättning ges ökade möjligheter till fortsatt utbildning efter särvux.
- Betygsrätt införs som ett krav för att enskilda anordnare ska få bedriva vuxenutbildning på entreprenad.
- Betygsskalan för grundläggande komvux, sfi och grundläggande särvux förenklas.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden har inkommit med ett yttrande där de ställer sig bakom huvuddelen av de i slutbetänkandet framlagda förslagen.

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar

1. Kommunstyrelsen godkänner stadskontorets förslag till yttrande och skickar yttrandet till Utbildningsdepartementet.

Särskilda yttranden, reservationer

Magnus Olsson (SD) och Anders Olin (SD) avser lämna in ett särskilt yttrande, bilaga 1.

Beslutet skickas till

Utbildningsdepartementet, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Beslutsunderlag

- Förslag till beslut KSAU 181126 §690
- G-Tjänsteskrivelse - KSAU 181126 Slutbetänkandet En andra och en annan chans - ett komvux i tiden
- Förslag till yttrande - Slutbetänkandet En andra och en annan chans - ett komvux i tiden
- SOU 2018:71
- Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden beslut 181026 §125 med Särskilt yttrande (SD)
- G-Tjänsteskrivelse gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden
- Remissvar från gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Särskilt yttrande

Kommunstyrelsen 2018-12-05
Ärende: STK-2018-925

**Remiss från Utbildningsdepartementet – En andra och en annan chans – ett komvux i tiden
(SOU 2018:71)**

Utredningen föreslår att kommunal vuxenutbildning som särskild utbildning på grundläggande nivå inklusive utbildning motsvarande den som ges i träningskolan och på gymnasial nivå, under förutsättning att det inte begränsar möjligheten för vuxna med utvecklingsstörning eller förvärvad hjärnskada, ska göras tillgänglig för vuxna utan utvecklingsstörning om de i övrigt uppfyller kraven för behörighet.

I själva utredningen finns det ingen riktig anledning till varför man föreslår ett sådant förslag. Det närmaste man kan hitta till någonting som förklarar förslaget är följande:

”Öppningen ska i stället ses i ljuset av att det till exempel finns nyanlända och andra utlandsfödda som har behov av särskild utbildning men inte får det tillgodosett för att det råder en osäkerhet om eleven tillhör målgruppen. Att då som vuxen behöva genomgå en omfattande utredning för att få tillgång till utbildning bidrar inte till en individanpassad och effektiv vuxenutbildning.” (sidan 306-307 SOU 2018:71)

Detta är inte en riktig förklaring till varför man vill öppna upp en utbildning som vanligen vänder sig till människor med utvecklingsstörning, autism och hjärnskador, för nyanlända som råkar vara mindre begåvade. Självklart ska man genomgå en utredning innan man får tillgång till en utbildning som är avsedd för människor som har utvecklingsstörning. Allt annat vore märkligt.

Magnus Olsson (SD)

Anders Olin (SD)

Nima Gholam Ali Pour (SD)

Rickard Åhman-Persson (SD)